

Naturstyrelsen
Førstballevej 2
7183 Randbøl
Sendt til NnpFussingoe@nst.dk

Den 23. juni 2021

Friluftsrådets høringsvar til offentlig høring af projektforslag for Naturnationalpark Fussingø

Generelle bemærkninger

Friluftsrådet bakker op om etablering af en naturnationalpark i Fussingø som led i at skabe en vildere og rigere natur. For Friluftsrådet er det afgørende vigtigt, at offentlighedens adgang til området sikres og opretholdes, og at der skabes gode rammer for et fortsat alsidigt friluftsliv.

Friluftsrådet kvitterer for, at friluftsliv er tænkt ind i mange overvejelser, herunder ved adgangsforhold, fortsat brug for området til friluftsliv samt valg af dyr. Det er også positivt, at der er en angivelse af eksisterende rekreativ infrastruktur og anvendelse af området.

Friluftsrådet finder det endvidere positivt, at det af forslaget fremgår, at der via dialog og samarbejde med lokale foreninger, borgere og kommune vil blive tilbudt nye friluftsmæssige muligheder uden for naturnationalparken. Friluftsrådet vil samtidig understrege, at det er afgørende, at den allerede gennemførte interessentinddragelse følges op af fortsat tæt inddragelse af lokale aktører, f.eks. lokale brugerråd, relevante brugerorganisationer og andre lokale friluftsb brugere i det videre arbejde med at forberede naturnationalparken. Gennem inddragelse af lokale aktører og intelligent planlægning kan man finde konkrete løsninger, der kan tilgodese flere hensyn og herved bidrage til befolkningens opbakning til indsatsen.

Bemærkninger til konkrete emner

Friluftsliv i området

Friluftsrådet lægger vægt på, at der som udgangspunkt kan gives tilladelse til samme friluftaktiviteter i naturnationalparken som hidtil, med mindre der på et fagligt grundlag er en konkret vurdering af, at det kan være til skade for naturen eller menneskers sikkerhed. Friluftsrådet opfordrer samtidig til, at det tydeligere angives, hvilke aktiviteter, der ikke længere vil blive givet tilladelse til, og hvad vurderingerne bag tilladelserne nærmere beror på, og om det er gældende fra det tidspunkt, hvor dyr er udsat, jf. side 46.

Friluftsrådet konstaterer med tilfredshed, at det af projektforslaget fremgår, at der kan ske fældning/beskæring af farlige træer omkring opholdsarealer samt rydning af væltede træer over stier og veje mv. Det bør dog fremgå, at risikotræer mere generelt kan fjernes af hensyn til friluftsliv og sikker færdsel i området.

Friluftsrådet finder det vigtigt, at der er en særlig opmærksomhed mod børn og unges mulighed for at færdes i, opleve og lære om naturen i kommende naturnationalparker. Et godt forhold til naturen

grundlægges tidligt i livet. Når børn og unge lærer om naturen, fordyber sig i naturen og tilbringer tid i naturen, har det en positiv betydning for deres dannelse og forhold til naturen resten af livet.

Det er en mærkesag for Friluftsrådet at skabe fri og lige adgang til naturen. Friluftsrådet ønsker på den baggrund blandt andet, at der sikres fysisk tilgængelighed i naturnationalparken og de tilstødende arealer for personer med nedsat funktionsevne.

Det fremgår af projektforslaget, at man efter etableringsfasen kan forestille sig at udvide muligheder for formidling og partnerskaber til støtte for friluftslivet og formidlingen af biodiversitet. Endvidere fremgår, at der på lidt længere sigte kan arbejdes mere strategisk med stilleområder, hvor antallet af brugere søges reduceret mest muligt gennem fx afmærkede ruter, formidling mv. Friluftsrådet opfordrer til, at sådanne initiativer sker efter dialog og inddragelse af lokale aktører, f.eks. lokale brugerråd, relevante brugerorganisationer og andre lokale frilftsbrugere.

Rekreativ infrastruktur på tilstødende arealer

Friluftsrådet opfordrer til, at projektforslaget på kort mv. nærmere angiver forslag til kompenserende friluftstiltag uden for naturnationalparken, herunder ny hundeskov, svarende til angivelsen af ny shelterplads uden for hegn, jf. side 33.

Friluftsrådet opfordrer endvidere til, at der i højere grad sker en styrkelse af rekreative muligheder uden for naturnationalparken for de frilftsaktiviteter, der bliver berørt, bl.a. ved at udvikle MTB-rute og ridemuligheder. Friluftsrådet vil endvidere opfordre til, at etablering af nye friluftstiltag sker efter dialog og inddragelse af lokale aktører, f.eks. lokale brugerråd, relevante brugerorganisationer og andre lokale frilftsbrugere.

Hegn

Friluftsrådet ønsker generelt en så restriktiv anvendelse af hegn som muligt. I det omfang, der etableres vildthejn, bør der etableres faunapassager til det mindre vildt for at sikre fri bevægelighed gennem området, ligesom der bør sikres gode og tilgængelige adgangsveje til og i det hegnede område for besøgende.

Friluftsrådet lægger vægt på og støtter, at det af projektforslaget fremgår, at hegn vil sikre mulighed for veksling ind og ud af naturnationalparken for dyr op til og med rådyrstørrelse.

Friluftsrådet lægger vægt på, at det af projektforslaget fremgår, at der foruden hovedindgange via asfaltvejene vil blive etableret en række mindre sekundære indgangsmuligheder, der alle er offentligt tilgængelige og som i det væsentlige vil blive etableret således, at alle typer af brugere, hvilket vil sige fodgængere, løbere, cyklister, ridende, handicappede m.fl. får adgang ind i naturnationalparken.

Friluftsrådet støtter, at der etableres nye stiforløb uden for hegn, som letter mulighederne for færdsel uden for det hegnede område.

Friluftsrådet anbefaler, at der sikres adgang via elektroniske virkemidler, sms eller kodeadgang gennem låger, porte eller bomme o.l. ved de større indgange for nødvendig biltrafik, hestevognskørsel eller store grupper af ridende personer m.fl. for at lette adgang til området.

Udsætning af dyr

Friluftsrådet bakker op om, at der sker en gradvis udsætning af dyr i området. Det giver mulighed for at få gradvise erfaringer med udsatte dyr og friluftsliv inden det forventede langsigtede græsningstryk nås.

Friluftsrådet bakker desuden op om, at det af projektforslaget fremgår, at hensynet til dyrevelfærden er afgørende i forvaltningen af de udsatte dyr.

Ansvar ved færdsel i området

Friluftsrådet opfordrer til, at ansvaret i tilfælde af ulykker med udsatte dyr afklares og formidles tydeligt. Det gælder særligt i forbindelse med gruppearrangementer i området, f.eks. hvor en spejderleder har ansvaret for en gruppe børn, der tages med på tur i området.

Formidling

Naturformidlingsindsatser er et helt centralt led i at skabe et stærkt folkeligt engagement i naturnationalparken. Det gælder formidling af den naturmæssige baggrund for etablering af naturnationalparken og den forventede udvikling af naturen i området, der kan bidrage til læring og naturforståelse. Dertil kommer formidling af mulighederne for spændende naturoplevelser, erfaringer med friluftsliv blandt græssende dyr og hensigtsmæssig og hensynsfuld adfærd i naturnationalparken. Det kan styrke mulighederne for friluftsliv og bidrage til at reducere utryghed hos nogle brugergrupper. En særlig målgruppe i forhold til at udvikle naturdannelse og naturforståelse er børn og unge.

Friluftsrådet finder derfor, at der bør være en mere konkret angivelse af den formidlingsindsats, der skitseres – som et vigtigt element i at få friluftsliv og naturudvikling til at gå op og sikre den lokale opbakning.

Kortlægning og opfølgning

Friluftsrådet anbefaler, at der laves en mere detaljeret kortlægning / baseline af friluftaktiviteter i området som grundlag for udviklingen af friluftslivet.

Friluftsrådet anbefaler, at forvaltningsplanen løbende revideres på baggrund af de indhentede erfaringer.

Det bør være tydeligere i projektplanerne, at der på baggrund af løbende evalueringer af bl.a. natur og friluftsliv i områderne kan ske ændringer i forvaltningen (f.eks. sammensætning af dyr) efter inddragelse af relevante organisationer, herunder friluftorganisationer.

Fortsat behov for projektgruppens virke

Friluftsrådet anbefaler, at den nedsatte projektgruppe for naturnationalparken fortsætter sit virke som dialogforum for den videre forvaltning i området. Der bør i den forbindelse tages stilling til eventuel justering af projektgruppens medlemmer.

Med venlig hilsen

Eske Thøgersen
Formand,
Friluftsrådet Østjylland